

Nume _____

Prenume _____

An, grupă _____; Timp: **60** min.

Examen. Obligații. 21.06.2018

I. Încercuiți doar răspunsul (răspunsurile) corect (corecte). (5 p. = 0,33 p. x 15 întrebări)

1. Răspunderea civilă delictuală pentru prejudiciile cauzate de lucruri:

- a) presupune întotdeauna ca bunul să fi fost utilizat defectuos;
- b) impune ca pârâtul să exercite un drept real sau de creanță asupra bunului;
- c) se va angaja numai dacă prejudiciile au fost previzibile la momentul utilizării bunului.

2. Clauza care prevede că: „chiriașul poate transmite contractul de locațiune unei alte persoane fără a avea nevoie de acordul proprietarului-locator”:

- a) derogă de la principiul efectului relativ al contractului, deoarece proprietarul va fi ținut de contractul încheiat ulterior de chiriaș, deși nu a consimțit la încheierea acestui contract;
- b) nu îl liberează pe chiriaș de plata chiriilor aferente perioadei anterioare transmiterii contractului;
- c) este nulă, pentru că permite o preluare de datorie independent de acordul creditorului.

3. Acțiunea întemeiată pe gestiunea de afaceri poate fi introdusă de:

- a) cel care gerează afacerea altuia, cu convingerea greșită că își gerează propriile interese;
- b) cel care, gerând propria afacere, gerează cu știință și interesele altuia;
- c) mandatarul care depășește limitele mandatului, dar numai dacă demersurile sale au fost oportune mandantului.

4. Un creditor poate refuza:

- a) plata parțială, chiar dacă aceasta e rezultatul compensației legale;
- b) plata anticipată făcută de debitor, dacă termenul suspensiv a fost stipulat în favoarea ambelor părți;
- c) plata făcută după scadență, dacă termenul era esențial pentru creditor.

5. În cazul în care A nu și îndeplinește la scadență obligația sa față de B rezultată dintr-un contract sinalagmatic:

- a) dacă B optează pentru rezoluționarea contractului, nu se mai poate prevala de clauza penală din contractul acum desființat;
- b) în principiu, B va putea cere daune-interese și de la C, care îi promisese că A va încheia cu B contractul acum neexecutat;
- c) B nu mai trebuie să îl pună în întârziere pe A, dacă acesta din urmă s-a angajat la o prestație de a face în calitate de profesionist.

6. În materia răspunderii delictuale pentru fapta altuia, raportul de prepușenie:

- a) nu presupune obligatoriu un raport juridic între prepus și comitent;
- b) exclude de principiu ca prepusul să aibă paza lucrurilor încredințate de comitent în vederea îndeplinirii funcțiilor sale;
- c) obligă comitentul să repare prejudiciile suferite de prepus cu ocazia îndeplinirii funcțiilor încredințate.

7. Textul legal care stabilește că: „Dacă există un conflict între creditorii înstrăinătorului aparent și creditorii dobânditorului aparent, sunt preferați cei dintâi, în cazul în care creanța lor este anterioară contractului secret”:

- a) nu este aplicabil atunci când creditorii dobânditorului aparent au calitatea de ipotecari;
- b) derogă de la regula potrivit căreia față de terți produce efecte doar actul public, chiar ulterior deoalării simulației;
- c) exclude posibilitatea creditorilor chirografari ai dobânditorului aparent de a se prevala de buna lor credință, dacă adversarii lor sunt titulari ai unor creanțe anterioare simulației.

8. Obligația fideiusorului de a plăti datoria altuia:

- a) se stinge în cazul remiterii de datorie consimțită de creditor debitorului principal;
- b) generează consecințe identice cu cele ale solidarității pasive, dacă unicul fideiutor renunță la beneficiul de diviziune;
- c) este născută întotdeauna din contract, mai puțin în cazul fideiusionii legale.

9. Clauza care stipulează că: „dacă, în termen de 15 zile de la încheierea contractului, vânzătorul se răzgândește asupra vânzării, va fi ținut să plătească cumpărătorului 110% din prețul primit”:

- a) este o clauză penală, pentru că cumpărătorul va putea pretinde suma respectivă fără a fi ținut să probeze că a suferit vreun prejudiciu;
- b) este o clauză care instituie o obligație alternativă din partea vânzătorului;
- c) este o clauză de dezicere, lovită de nulitate pentru că ar urma să opereze ulterior momentului la care contractul și-a produs efectele.

10. Dacă A plătește datoria lui B față de C:

- a) plata este nedatorată și supusă restituirii, dacă A nu era împuternicit în acest sens de B;
- b) dovada plății se va putea face cu martori numai dacă nu s-a întocmit chitanța doveditoare;
- c) C va trebui să restituie suma primită de la A, dacă se descoperă că obligația lui B era prescrisă la data plății.

11. Dacă promitentul-vânzător invocă în mod întemeiat excepția de neexecutare, refuzând încheierea contractului promis pentru că cocontractantul nu a achitat avansul din preț stipulat în promisiune:

- a) cocontractantul va fi invariabil ținut la plata penalităților de întârziere, pentru că invocarea excepției de neexecutare valorează implicit și punere în întârziere a acestuia;
- b) pe durata în care excepția de neexecutare este eficace, promitentul-vânzător va avea posibilitatea de a vinde bunul altcuiva, pentru că exigibilitatea obligațiilor sale din promisiune e suspendată;
- c) și termenul de 3 luni în care acesta era ținut să încheie vânzarea se împlinește cât timp excepția e încă eficace, antecontractul își încetează efectele.

12. Atunci când există mai mulți debitori ținuți solidar:

- a) cesiunea creanței stinge solidaritatea;
- b) codebitorul plătitor al întregii datorii, dacă a introdus acțiuni în regres separate pentru partea fiecăruia dintre codebitori, nu va mai putea pretinde acestora să plătească și o cotă din partea celui care s-a dovedit ulterior insolubil;
- c) codebitorul urmărit nu poate invoca eficient neîndeplinirea condiției suspensive, care afectează doar angajamentul celorlalți codebitori.

13. În cazul unui contract de vânzare care deghizează o donație:

- a) creditorul înstrăinătorului nu va putea obține pe cale oblică obligarea dobânditorului la plata prețului vânzării;
- b) creditorul anterior al înstrăinătorului va putea obține declararea înstrăinării ca inopozabilă față de el, numai dacă probează fie reaua-credință a dobânditorului, fie natura gratuită a actului real;
- c) fiul înstrăinătorului decedat va fi ținut mereu, întocmai precum antecesorul său, de clauzele actului secret.

14. Novația prin schimbarea creditorului:

- a) stinge fideiusiona care însoțește creanța novată;
- b) afectează garanțiile accesorii creanței novate, doar dacă ele au fost constituite asupra bunurilor unor terți;
- c) realizează o cesiune de creanță, dacă este perfectă.

15. „Dacă constructorul întârzie în mod culpabil finalizarea clădirii cu mai mult de 15 zile față de termenul contractual, contractul este desființat de plin drept, cu menținerea și achitarea lucrărilor deja executate” este o clauză care:

- a) reglementează rezilierea automată a contractului;
- b) instituie un pact comisoriu, a cărui eficacitate e condiționată de punerea prealabilă în întârziere a constructorului;
- c) reglementează rezoluțiunea parțială a contractului.

II. Speța (4 p.)

CR este angajat al firmei de curierat *Rapid* (R), îndatorirea sa principală fiind să livreze corespondența și coletele primite, scop în care folosește un autovehicul de la firmă. În 21.06.2017, CR preia corespondența deja încărcată în vehiculul de serviciu și începe livrarea, dar după a treia oprire, mașina refuză să mai pornească. CR anunță dispeceratul R, urmând ca vehiculul să fie ridicat de o autospecială aparținând unui service auto (SA), cu care R colaborează constant în vederea asigurării întreținerii curente și a reparațiilor vehiculelor sale.

SA trimite o autospecială pentru a ridica mașina defectă. În timpul manevrelor, vehiculul ridicat intră în balans și lovește schelele aflate în fața unui imobil, unde se executau lucrări de renovare. O parte din schele se dărâmă și lovesc clădirea, din care se desprind bucăți care avariază un autovehicul parcat în apropiere, aparținând lui PA. Acesta cere instanței să-l oblige pe SA să-i repare prejudiciul materializat în spargerea parbrizului. Instanța admite apărările lui SA, care susține că, prejudiciul fiind produs și de elementele desprinse din construcție, ar fi echitabil ca răspunderea să fie împărțită cu proprietarul imobilului, iar o altă parte din prejudiciu ar trebui suportată și de muncitorii săi, care au fost neglijenți. Prin urmare, instanța obligă la o reparație în solidar față de PA pe SA, muncitorii acestuia și pe proprietarul clădirii. Instanța motivează că cel din urmă avea atât paza clădirii, cât și pe aceea a schelelor, lucrarea de renovare făcându-se în interesul său, ceea ce justifică angajarea răspunderii sale pentru ruina edificiului, alături de muncitorii lui SA, care au acționat neglijent.

Pe de altă parte, pentru a-și continua munca, CR încarcă corespondența în automobilul propriu și reîncepe livrarea. În timp ce se deplasa pe o stradă mai îngustă, automobilul lui CR este lovit din spate de o camionetă al cărei șofer neatent vorbea la telefon. Mașina lui CR este proiectată într-un Logan oprit, care se pregătea să pătrundă pe carosabil dintr-o curte, după ce urmau să treacă cele două vehicule care s-au ciocnit. În accident sunt doar avariate ușor cele trei vehicule. Inspectând daunele, șoferul camionetei îl insultă pe CR, reproșându-i și că mergea prea încet, la care CR reacționează violent, lovindu-l pe acesta, moment la care intervine și șoferul Loganului, încercând să-i despartă pe cei doi; rezultă un rix care încetează doar când apare Poliția.

Șoferul camionetei introduce acțiune în răspundere împotriva lui CR, cerând ca acesta să fie condamnat la repararea unui prejudiciu de 2.000 de lei, reprezentând vopsirea unor elemente de caroserie ale camionetei, suferințele îndurate și tratamentul medical administrat pentru tratarea rănilor suferite. CR introduce în proces și pe R și pe șoferul Loganului, indicând ca daunele să fie plătite de aceștia, pe motiv că fără prezența Loganului accidentul nu ar fi avut loc, iar R este un comitent, care trebuie să răspundă pentru faptele prepusului. R se apără, spunând că: - discuția despre comitenți e inutilă în speță, pentru că se angajează răspunderea pentru lucruri, CR fiind păzitorul propriei sale mașini; - răspunderea este întotdeauna una pentru lucruri, în cazul coliziunilor de vehicule, aspect reglementat de art. 1376 alin. (2) C.civ.; - oricum, nu CR a fost vinovat de producerea accidentului, iar lipsa de culpă a lui CR îl exonerează și pe comitent. Șoferul Loganului se apără: - vinovat de producerea accidentului este șoferul camionetei, iar impactul celor două vehicule a constituit pentru el un eveniment inevitabil, fiind o forță majoră, din moment ce Loganul său a fost lovit chiar staționat; - el este oricum exonerat de orice răspundere pentru lucruri, pentru că proprietatea Loganului aparține firmei de unde a închiriat vehiculul. Instanța admite în parte acțiunea șoferului camionetei, motivând că: - sunt de reparat doar daunele certe, adică cheltuielile de vopsire și cele de spitalizare; - șoferul Loganului e exonerat de orice răspundere, căci a acordat prioritate celor două vehicule care s-au tamponat; - art. 1376 alin. (2) C.civ. reglementează într-adevăr o răspundere pentru lucruri în cazul coliziunilor de vehicule, dar în speță e vorba de răspunderea comitentului R și a prepusului CR, care sunt ținuți solidar să repare prejudiciul cauzat unui terț.

Analizați în drept susținerile din speță.

Rezolvare:

Barem. Examen. Obligații. 21.06.2018

I. 5 p. = 0,33 p. x 15 întrebări

1. -	6. a,b	11. -
2. b	7. a	12. c
3. b,c	8. a	13. a,b
4. b,c	9. -	14. a
5. -	10.-	15. b,c

II. 4 p.

(1,6 p.) În raporturile dintre PA și SA, muncitori plus proprietarul clădirii:

- prejudiciul reclamat e material, fără ca PA să indice temeiul răspunderii pe care vrea să o angajeze. Apărările lui SA: - răspunderea civilă nu se angajează – de principiu – în echitate; - echitatea nu reprezintă un criteriu de divizare a creanței-reparație. Instanța: - nu indică temeiul răspunderii solidară dintre SA, muncitorii săi și proprietarul clădirii; - răspunderea pt ruina edificiului nu se întemeiază pe pază; - paza poate justifica angajarea unei răspunderi pt lucruri (clădire+schele), dacă proprietarul era cel care executa personal lucrările; - interesul proprietarului clădirii nu e un element constitutiv al răspunderii pt ruina edificiului; - răspunderea subiectivă a muncitorilor lui SA, doar sugerată de instanță, nu se poate combina cu una obiectivă, ca să justifice astfel o obligație solidară. Hotărârea instanței e criticabilă.

(2,4 p.) Acțiunea intentată de șoferul camionetei împotriva lui CR:

- prejudiciul reclamat: material și moral, însă doar o dauna e materială (cea care impune vopsirea elementelor de caroserie) și în conexiune cu accidentul rutier, dar nu e reparabilă civil, dauna fiind produsă unui bun aparținând autorului accidentului prin chiar fapta sa culpabilă; - rixul este cel de-al doilea fapt ilicit, din care rezultă rănirea.

CR introduce în proces și pe șoferul Loganului: - prezența Loganului nu se numără printre cauzele accidentului rutier petrecut între șoferul camionetei și CR, iar proprietarul Loganului nu e parte a raportului de răspundere generat de ciocnirea dintre camionetă și vehiculul lui CR și angajat între cei din urmă.

CR introduce în proces și pe R: - comitentul R ar putea răspundă pentru faptele prepusului CR doar față de terți;

Apărările lui R: - chiar dacă s-ar angaja răspunderea pentru lucruri, CR nu e păzitorul propriei sale mașini atâta timp cât acționează în temeiul raportului de prepușenie; - art. 1376 alin. (2) C.civ. nu lipsește victima de a alege între diferitele specii de răspundere delictuală; - vinovăția prepusului CR e irelevantă, dacă se angajează răspunderea indirectă, pt că oricum nu îl exonerează pe comitent.

Șoferul Loganului se apără inadecvat: - el e victimă, nu autorul accidentului rutier; - evenimentul din speță nu e o forță majoră, caracterul extern și absolut inevitabil lipsind; - el e păzitorul lucrului, indiferent de cine are proprietatea Loganului, însă nu se angajează răspunderea sa pentru lucruri, întrucât nu Loganul cauzează paguba.

Motivarea instanței: - lipsa unui criteriu de cântărire exactă a prejudiciului moral nu face din daunele morale unele incerte; - referindu-se la șoferul Loganului, instanța sugerează că răspunderea celor implicați în accident este subiectivă, ceea ce semnifică ignorarea art. 1376 alin. (2) C.civ., dar fără să indice expres temeiul răspunderii; - instanța schimbă calificarea răspunderii, dar argumentează greșit că răspunderea comitentului l-ar face pe R solidar cu prepusul său CR; - instanța, precum justițiabilii, nu distinge între cele două delict civile (accident și rix), amestecându-le. Hotărârea instanței e netemeinică.

Notă: Un punct este din oficiu.